

На основу члана 44. став 3. и члана 221. став 1. тачка 1) Закона о здравственом осигурању ("Службени гласник РС" бр. 107/05 и 109/05),

Управни одбор Републичког завода за здравствено осигурање на седници од 27. децембра 2005. године доноси,

П Р А В И Л Н И К О МЕДИЦИНСКО-ТЕХНИЧКИМ ПОМАГАЛИМА КОЈА СЕ ОБЕЗБЕЂУЈУ ИЗ СРЕДСТАВА ОБАВЕЗНОГ ЗДРАВСТВЕНОГ ОСИГУРАЊА

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником уређују се врсте медицинско-техничких помагала (у даљем тексту: помагала), индикације за прописивање помагала која осигураним лицима обезбеђује Републички завод за здравствено осигурање (у даљем тексту: Републички завод) из средстава обавезног здравственог осигурања, стандарди материјала од којих се израђују помагала, рокови трајања помагала, односно набавка, одржавање и занављање помагала као и начин и поступак остваривања права осигураних лица на помагала.

Овим правилником уређују се и обрасци на основу којих осигурана лица остварују права на помагала.

II. ВРСТЕ ПОМАГАЛА

Члан 2.

Помагала утврђена овим правилником, која осигураним лицима обезбеђује Републички завод (са или без партиципације), јесу:

1. протетичка средства (протезе);
2. ортотичка средства (ортозе);
3. посебне врсте помагала и санитарне справе;
4. очна помагала;
5. слушна помагала;
6. помагала за омогућавање гласа и говора;
7. стоматолошке надокнаде.

Под појмом помагала обухваћен је и потрошни материјал који је неопходан за коришћење појединих помагала.

Саставни део овог правилника је Листа помагала (табела 1) која садржи врсте помагала, индикације за прописивање, учеснике у поступку прописивања, рокове трајања помагала као и делове помагала са краћим роковима трајања.

Саставни део овог правилника је и Шифарник помагала (табела 2) који садржи, према врстама помагала, дефинисане стандарде израде помагала, делове, количине, помагала која се сервисирају, делове који се мењају, односно поправљају.

III. ИНДИКАЦИЈЕ И СТАНДАРД

Члан 3.

Индикације за прописивање помагала чине: медицинска дијагноза утврђена у складу са Међународном класификацијом болести - Десета ревизија (у даљем тексту: МКБ 10), узраст или антропометријске мере (телесна тежина; телесна висина) осигураног лица; број помагала која се прописују за одређене врсте помагала; стамбено-комунални и други услови који су од значаја за коришћење и правилну примену појединих помагала (стамбени простор, струја, вода, хигијенски ниво, ниво менталне очуваности, навика пушења и сл.).

Стандарде квалитета помагала чине: начин израде помагала - готов производ, индивидуална израда по мери, полуготов производ са индивидуалним прилагођавањем; врсте материјала од којих се израђују помагала у целини или делови помагала; број помагала; сервисирање помагала или дела помагала у периоду од истека гарантног рока до истека рока трајања и други параметри, који гарантују функционалност помагала.

За помагала, утврђеног стандарда из става 2. овог члана, Републички завод одређује највише цене помагала у складу са законом.

IV. НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРАВА НА ПОМАГАЛА

Прописивање помагала

Члан 4.

Осигурано лице има право на помагало које прописује изабрани лекар на основу прегледа, утврђеног здравственог стања, постављене индикације, података о претходно коришћеним помагалима и др.

Изабрани лекар за прописивање помагала је:

- доктор медицине;
- доктор медицине специјалиста за област опште медицине;
- доктор медицине специјалиста медицине рада;
- доктор медицине специјалиста педијатрије;
- доктор стоматологије.

Када изабрани лекар прописује помагало на основу мишљења лекара одговарајуће специјалности, такво мишљење по правилу не може бити старије од шест месеци.

Осигурано лице остварује право на помагало из члана 2. овог правилника, на основу образаца за прописивање помагала који су одштампани уз овај правилник и чине његов саставни део.

Образац за прописивање помагала из става 4. овог члана (у даљем тексту: образац), важи 30 дана од дана издавања од стране изабраног лекара.

Члан 5.

За одређене врсте помагала која су прописана у Листи помагала из члана 2. овог правилника, лекарска комисија филијале Републичког завода која је утврдила својство осигураном лицу (у даљем тексту: матична филијала), даје оцену о оправданости прописивања помагала. Оцена лекарске комисије која је позитивна садржи и обавештење за осигурано лице, да се у року од 15 дана од дана преузимања помагала, поново јави лекарској комисији ради провере функционалности испорученог помагала, у случајевима утврђеним овим правилником.

Право на помагало из става 1. овог члана утврђује матична филијала, оверавањем одговарајућег обрасца, у року од 30 дана од дана издавања обрасца.

Право на помагало утврђено овим правилником, за које није прописан поступак давања оцене лекарске комисије о оправданости прописивања помагала у смислу става 1. овог члана, осигураном лицу утврђује матична филијала оверавањем одговарајућег обрасца за прописивање, у року од 30 дана од дана издавања обрасца.

Члан 6.

Осигураном лицу се, за одређене врсте помагала утврђена овим правилником, овера обрасца врши уз утврђивање обавезе враћања помагала матичној филијали.

Овера обрасца врши се уз реверс - писмену изјаву осигураног лица или овлашћеног лица које је донело образац на оверу, да ће помагало које по овереном обрасцу буде преузето, бити враћено матичној филијали у року од 30 дана по престанку потребе за коришћењем помагала или по истеку утврђеног рока трајања за помагало. Ако је узрок престанка потребе за коришћењем помагала смрт осигураног лица, помагала за надокнаду дела тела (протезе за горње и доње екстремитете) не враћају се.

Рок важности обрасца за прописивање помагала

Члан 7.

Осигурано лице је дужно да у року од 30 дана од дана прописивања, испоручиоцу преда образац, претходно оверен у матичној филијали.

V. РОК ТРАЈАЊА ПОМАГАЛА

Члан 8.

Осигураном лицу се помагало даје на коришћење према утврђеним роковима трајања, дефинисаним овим правилником, за сваку врсту помагала.

Рокови трајања помагала утврђују се према старосној доби осигураног лица и другим критеријумима датим у Листи помагала, зависно од врсте помагала и исказују се у месецима или годинама, а код помагала која се одржавају - у најмањој дужини трајања.

Рокови трајања помагала одређени овим правилником, рачунају се од дана испоруке, односно израде помагала, која по примљеном овереном обрасцу мора бити извршена у року од 30 дана.

За део помагала који има краћи рок трајања од рока трајања целог помагала утврђеног овим правилником, изабрани лекар прописује образац који осигурано лице оверава у матичној филијали по поступку утврђеном овим правилником за признавање права на цело помагало.

VI. ИСПОРУЧИЛАЦ ПОМАГАЛА

Члан 9.

Осигураном лицу се издаје, на основу овереног обрасца, помагало на терет средстава Републичког завода код ортопедског, оптичарског предузећа, апотеке и радње са којом Републички завод има закључен уговор (у даљем тексту: испоручилац), осим за помагала за која је овим правилником утврђено да се испорука врши преко здравствене установе.

Републички завод обезбеђује осигураном лицу помагало и делове помагала који су доступни на домаћем тржишту, закључењем уговора са испоручиоцем.

Помагала која Републички завод обезбеђује у смислу става 2. овог члана, морају имати дозволу за стављање у промет, издату од стране надлежног органа, односно агенције, у складу са законом.

Обавеза испоручиоца

Члан 10.

Испоручилац је обавезан да осигураном лицу испоручи функционално помагало израђено у свему према овереном обрасцу.

Испоручилац уручује помагало осигураном лицу одмах, а најкасније у року од 30 дана од дана примљеног овереног обрасца.

Члан 11.

Квалитет и функционалност испорученог помагала у складу са овереним образцем, гарантује испоручилац односно извођач стоматолошких надокнада (стоматопротетичар).

Испоручилац је дужан да, уз помагало изда упутство за употребу и одржавање као и гарантни лист који садржи: гарантни рок произвођача за цело помагало и поједине делове, право на рекламацију, право и услове одржавања (сервисирање, поправка и замена целог или дела помагала у зависности од врсте помагала), као и списак овлашћених сервиса за одржавање најмање за рок трајања помагала утврђен овим правилником.

Гарантни рок испоручиоца за помагало или део помагала не може бити краћи од гарантног рока произвођача помагала или дела помагала.

Испоручилац је дужан да о свом трошку одржава цело или део помагала до краја гарантног рока, као и да уз сваки замењен део изда гарантни лист.

Гарантни рок тече од дана испоруке помагала осигураном лицу.

VII. ПРОВЕРА ФУНКЦИОНАЛНОСТИ ПОМАГАЛА

Члан 12.

У року од 15 дана од дана уручења помагала осигураном лицу лекарска комисија матичне филијале, за помагала за која је то предвиђено овим правилником, врши проверу функционалности помагала потврђивањем да је испоручено одговарајуће помагало и то:

- да је помагало које служи за функционалну и естетску замену изгубљених делова тела, односно за омогућавање ослонца, које спречава настанак деформитета и коригује постојећи деформитет, као и које олакшава вршење основних животних функција;
- да је испоручено помагало одговарајућег стандарда у складу са овим правилником и да је исправно;
- да је осигурано лице корисник помагала.

Члан 13.

У случају писменог приговора осигураног лица на испоручено помагало који је поднет у року од 15 дана од дана потврђене функционалности, директор матичне филијале дужан је да образује комисију од три члана у саставу од једног лекара одговарајуће специјалности, испоручиоца спорног помагала и лица запосленог у матичној филијали кога овласти директор матичне филијале.

Директор матичне филијале дужан је да оснује комисију из става 1. овог члана и у случају писменог приговора осигураног лица поднетог у року од 15 дана, на испоручено помагало за које није овим правилником прописана провера функционалности.

Комисија из ст. 1. и 2. овог члана, у присуству осигураног лица, доноси оцену о функционалности помагала, односно оцену по приговору осигураног лица.

Ако комисија из става 1. овог члана утврди недостатак у функционалности помагала, односно утврди основаност приговора, испоручилац је обавезан да отклони недостатке на терет онога ко је одговоран за настали недостатак.

VIII. ОДРЖАВАЊЕ И ЗАНАВЉАЊЕ ПОМАГАЛА

Одржавање помагала

Члан 14.

Осигурано лице има право на одржавање одређених помагала које обухвата сервисирање помагала, поправку целог или дела помагала и замену дела помагала, на терет Републичког завода у периоду од истека гарантног рока до истека рока трајања помагала, под условом да је претходно извршена провера функционалности издатог помагала у складу са одредбама овог правилника.

Осигурано лице има право на сервисирање одређених помагала које обухвата редован годишњи сервис.

Осигурано лице има право на поправку целог или дела помагала у случају квара до кога је дошло без кривице у руковању осигураног лица.

Осигурано лице има право на замену дела помагала који је услед употребе дотрајао.

Осигурано лице сноси трошкове поправке помагала, односно дела помагала, ако намерно или због непажње, односно неодговарајућег коришћења или нестручне употребе уништи, односно поквари помагало или део помагала.

Матична филијала може да закључи и посебан уговор са овлашћеним правним или физичким лицем, ради одржавања одређених помагала у периоду од истека гарантног рока до истека рока трајања утврђеног овим правилником.

Члан 15.

По истеку рока трајања утврђеног овим правилником, за помагало за које је утврђена обавеза враћања, осигурано лице има право на ново (истоврсно) помагало, уколико изабрани лекар пропише ново помагало, а лекарска комисија матичне филијале оцени да је раније издато помагало неупотребљиво и да се поправком не може оспособити за даљу употребу.

Осигурано лице нема право на ново помагало ако је за такво помагало утврђена обавеза враћања, и ако је рок трајања помагала истекао, и то за период у коме је, према мишљењу лекара одговарајуће специјалности, односно лекарске комисије, помагало још увек функционално, одговара осигураном лицу и одговарајућег је квалитета.

Занављање помагала

Члан 16.

Под занављањем помагала у смислу овог правилника подразумева се право на замену помагала другим помагалом исте врсте, односно право на добијање новог помагала и пре истека рока трајања утврђеног овим правилником, које стиче осигурано лице код кога наступе такве анатомске или функционалне промене, због којих је даља употреба издатог помагала немогућа.

Процену анатомских или функционалних промена врши лекар одговарајуће специјалности, а изабрани лекар прописује ново помагало.

Оцену оправданости прописивања новог помагала врши лекарска комисија матичне филијале.

Члан 17.

Овера обрасца за замену и добијање другог помагала исте врсте, врши се у матичној филијали.

Осигурано лице је обавезно да матичној филијали врати помагало чија се замена врши у моменту предаје обрасца за оверу новог помагала.

Образац за ново помагало, матична филијала оверава само уколико је помагало које се замењује, враћено.

IX. КОРИШЋЕНА ПОМАГАЛА

Члан 18.

Осигураном лицу се издаје по правилу ново, а изузетно већ коришћено помагало.

Под коришћеним помагалом, у смислу овог правилника, сматра се помагало за које је овим правилником утврђена обавеза враћања (помагало издато уз реверс или враћено пре истека рока трајања).

Исправност, функционалност и дотрајалост помагала које је осигурано лице вратило у складу са овим правилником, утврђује лекарска комисија матичне филијале уз присуство овлашћеног радника матичне филијале задуженог за пријем враћеног помагала.

Помагало је дотрајало када вредност поправке износи више од 51% цене новог помагала исте врсте.

Матична филијала може уговорити испоруку враћених помагала, са једним овлашћеним испоручиоцем, у зависности од врсте враћеног помагала.

Код коришћених помагала, гарантни рок утврђује испоручилац и тај рок износи најмање половину гарантног рока за нова помагала.

О враћеним помагалима матична филијала води посебну евиденцију и одлучује о њиховој даљој намени након повлачења из употребе.

Члан 19.

Коришћено помагало издаје се само уз пристанак осигураног лица коме је помагало прописано.

Рок трајања коришћеног помагала је половина рока трајања истоврсног новог помагала утврђеног овим правилником.

X. ПАРТИЦИПАЦИЈА ЗА ИЗДАТА ПОМАГАЛА

Члан 20.

Осигурано лице плаћа партиципацију за издато помагало према важећим прописима, осим за издато коришћено помагало.

XI. ПОМАГАЛА УТВРЂЕНА ОВИМ ПРАВИЛНИКОМ
КОЈА ОСИГУРАНИМ ЛИЦИМА ОБЕЗБЕЂУЈЕ
РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД

1. Протетичка средства (протезе)

1.1. Протезе за горње и доње екстремитете

Члан 21.

Осигурано лице коме недостаје део или цела рука или нога, има право на протезу (леву или десну) за недостајући екстремитет (горњи или доњи), односно његов део.

Осигурано лице има право на поправку протезе и замену делова протезе, под условима утврђеним овим правилником.

Члан 22.

Осигураном лицу прву протезу за горњи или доњи екстремитет прописује изабрани лекар у току амбулантне или стационарне рехабилитације, на основу отпусне листе после извршене хируршке интервенције и мишљења два лекара специјалиста физикалне медицине и рехабилитације (у даљем тексту: лекар специјалиста физикалне медицине) из здравствене установе у којој се обавља рехабилитација и у којој ће бити извршена апликација прве протезе.

Образац за сваку наредну протезу, осигураном лицу прописује изабрани лекар на основу мишљења три лекара и то: два лекара специјалисте физикалне медицине и једног лекара специјалисте ортопедије.

Оцену оправданости прописивања помагала из става 1. овог члана, даје лекарска комисија матичне филијале.

Оверу обрасца уз реверс врши матична филијала.

Лекарска комисија матичне филијале врши проверу функционалности издатих помагала, у складу са овим правилником.

Члан 23.

Протезе за горње екстремитете јесу:

1. естетска протеза шаке;
2. подлакатна (трансрадијална) естетска протеза;
3. подлакатне (трансрадијалне) механичке протезе са уграђеном шаком;
4. надлакатна (трансхумерална) естетска протеза;
5. надлакатне (трансхумералне) механичке протезе;
6. естетска протеза после дезартикулације рамена.

Члан 24.

Изузетно од члана 23. овог правилника, осигураном лицу старијем од пет година живота се, уместо једне од наведених подлакратних протеза, може прописати подлакратна (трансрадијална) миоелектрична протеза, уколико има обострану високу подлакратну ампуацију руку, са ултра кратким патрљцима (ампуација изнад горње трећине подлактице) уз постојање миоелектричних потенцијала што се утврђује тестом сепарације.

Изузетно од члана 23. овог правилника, осигураном лицу се уместо једне од наведених надлакратних протеза, може прописати надлакратна (трансхумерална) механоелектрична протеза (хибридна) уколико има обострану високу надлакратну ампуацију, са улатракратним патрљцима (ампуација изнад горње трећине надлактице) а на доминантној руци за коју се протеза прописује делимично очуван покрет у раменом зглобу.

Пре прописивања протеза из ст. 1. и 2. овог члана, неопходно је урадити и психолошко тестирање осигураног лица.

Члан 25.

Према старосној доби осигураних лица, рокови трајања протеза за горње екстремитете, зависно од врсте, подељени су у четири групе и утврђују се у најмањој дужини трајања, и то:

- I група – осигурана лица од 1 до 7 година живота - 12 месеци
- II група - осигурана лица преко 7 до 18 година живота - 18 месеци
- III група - осигурана лица преко 18 до 65 година живота - 36 месеци
- IV група - осигурана лица преко 65 година живота - 60 месеци.

Изузетно, за протезе из члана 24. ст. 1 и 2. овог правилника, утврђују се рокови трајања за подлакратну миоелектричну протезу у најмањој дужини трајања, и то:

- I група - осигурана лица од 5 до 7 година живота - 24 месеца
- II група - осигурана лица преко 7 до 18 година живота - 36 месеци
- III група - осигурана лица преко 18 до 65 година живота - 36 месеци
- IV група - осигурана лица преко 65 година живота - 60 месеци.

Изузетно, за протезе из члана 24. ст. 1 и 2. овог правилника, утврђују се рокови трајања за хибридную протезу у најмањој дужини трајања, и то:

- I група - осигурана лица од 1 до 7 година живота - 36 месеци
- II група - осигурана лица преко 7 до 18 година живота - 60 месеци
- III група - осигурана лица преко 18 до 65 година живота - 60 месеци
- IV група - осигурана лица преко 65 година живота - 10 година.

Члан 26.

Протезе за доње екстремитете јесу:

1. протеза за стопало;
2. потколоне (транстибијалне) протезе;
3. протезе после дезарткулације колена;

4. натколене (трансфеморалне) протезе;
5. протеза после дезартикулације кука.

Члан 27.

Према старосној доби осигураних лица, зависно од врсте, рокови трајања протеза за доње екстремитете подељени су у четири групе и утврђују се у најмањој дужини трајања, и то:

- I група – осигурана лица од 1 до 7 година живота - 12 месеци
- II група - осигурана лица преко 7 до 18 година живота - 18 месеци
- III група - осигурана лица преко 18 до 65 година живота - 24 месеци
- IV група - осигурана лица преко 65 година живота - 60 месеци.

Члан 28.

У фази припреме патрљка за протетисање горњих или доњих екстремитета, осигураном лицу, припадају и два еластична завоја, осим код припреме за протетисање натколеног патрљка, када осигурано лице има право на три еластична завоја.

Осигурано лице има право да уз протезу добије навлаку за патрљак која се израђује од памука, вуне или синтетике.

Члан 29.

Мере за израду прве протезе осигураном лицу узима, лекар специјалиста физикалне медицине најраније шест до осам недеља по зарастању оперативне ране и то:

1. за горњи екстремитет, у току амбулантне или болничке рехабилитације;
2. за доњи екстремитет, у току болничке рехабилитације.

При изради прве протезе за доње екстремитете, осигураном лицу се ставља привремено лежиште са дефинитивним скелетом.

Осигураном лицу се, по структурној стабилизацији обима мера патрљка, а најраније по истеку шест месеци, израђује трајно лежиште протезе на скелету из става 2. овог члана.

Члан 30.

Лежиште протезе израђује се по правилу од пластичне масе.

Изузетно, у случају алергије осигураног лица на пластичну масу, лежиште протезе израђује се од дрвета или коже.

Члан 31.

Осигурано лице има право на корекцију лежишта протезе.

Осигурано лице има право на замену лежишта протезе због насталих анатомских промена на патрљку, ако се постојеће лежиште не може оспособити за употребу додатном корекцијом лежишта или ношењем већег броја навлака.

Члан 32.

Рок трајања привременог лежишта протезе је од шест до 12 месеци, а трајног лежишта најмање од 12 до 18 месеци.

Члан 33.

Делови протезе, осим лежишта протезе, израђују се зависно од врсте протезе од дрвета, пластичне масе, гуме, метала (челик или алуминијум), силикона, карбона, коже, скаја, текстила, сунђера и филца.

Члан 34.

Осигурано лице женског пола коме је одобрена протеза за доњи екстремитет, има право на пар козметичких чарапа.

1.2. Спољна протеза за дојку

Члан 35.

Осигурано лице женског пола коме је извршена потпуна ампутација дојке има право на спољну протезу за дојку.

Спољну протезу за дојку прописује изабрани лекар, на основу отпусне листе, а оверу врши матична филијала.

Спољна протеза за дојку може бити израђена од гуме или силикона.

1.3. Епитезе (естетске протезе)

Члан 36.

Осигурано лице има право на епитезу која представља естетску замену изгубљеног дела тела: уха, носа или лица када реконструктивним захватом није могућа рестаурација.

Епитезе могу бити:

1. епитеза за ухо;
2. епитеза за нос;
3. епитеза за лице.

Члан 37.

Епитезе из члана 36. овог правилника, прописује изабрани лекар на основу мишљења лекара одговарајуће специјалности, уз претходно прибављено мишљење два лекара специјалисте стоматолошке протетике одговарајуће здравствене установе која обавља здравствену делатност на терцијарном нивоу да је неопходна одговарајућа епитеза јер није могућ реконструктивни захват односно израда одговарајуће фацијалне епитезе.

Оверу обрасца врши матична филијала, уз оцену лекарске комисије о оправданости прописивања помагала.

2. Ортогичка средства (ортозе)

2.1. Ортозе за екстремитете и кичму

Члан 38.

Осигураном лицу обезбеђују се ортозе ради спречавања или корекције деформација, контроле покрета и постизања стабилизације или растеређивања горњих и доњих екстремитета и кичме.

Осигурано лице има право на поправку и замену делова ортоза, под условима прописаним овим правилником.

Члан 39.

Ортозе за екстремитете и кичму јесу:

1. ортозе за горње екстремитете;
2. ортозе за доње екстремитете;
3. ортозе за кичму - спиналне ортозе.

Члан 40.

Осигураном лицу ортозу за горње екстремитете (леву односно десну) прописује изабрани лекар на основу мишљења три лекара одговарајуће специјалности: два лекара специјалисте физикалне медицине и једног лекара специјалисте неуролога или два лекара специјалисте физикалне медицине и једног лекара специјалисте ортопедије.

Изузетно од става 1. овог члана, ортозу – штитник за лакат (пар) за осигурано лице до 18 година живота, прописује изабрани лекар специјалиста педијатрије на основу мишљења лекара субспецијалисте хематологије.

Осигураном лицу ортозу за доње екстремитете (леву односно десну) прописује изабрани лекар на основу мишљења три лекара одговарајуће специјалности: два лекара специјалисте физикалне медицине и једног лекара специјалисте неуролога или два лекара специјалисте физикалне медицине и једног лекара специјалисте ортопедије.

Изузетно од става 3. овог члана, ортозу – штитник за колело (пар) за осигурано лице до 18 година живота, прописује изабрани лекар специјалиста педијатрије на основу мишљења субспецијалисте хематологије.

Осигураном лицу ортозу за кичму – спиналну ортозу прописује изабрани лекар, на основу мишљења три лекара одговарајуће специјалности: три лекара специјалисте ортопедије или два лекара специјалисте физикалне медицине и једног лекара специјалисте ортопедије.

Оверу образаца из ст. 1, 3. и 5. овог члана, врши матична филијала уз оцену лекарске комисије о оправданости прописивања помагала, за ортозе за која је то утврђено Листом помагала.

За поједине ортозе утврђене Листом помагала, матична филијала врши оверу обрасца уз реверс.

Лекарска комисија матичне филијале врши проверу функционалности издатих помагала.

Члан 41.

Према старосној доби осигураних лица, рокови трајања одређених врста ортоза утврђују се у најмањој дужини трајања, и то:

I групу – осигурана лица до 18 година живота – 12 месеци

II групу – осигурана лица преко 18 година живота – 36 месеци.

Члан 42.

Уз поједине ортозе за доње екстремитете, осигурано лице има право на ортопедску ципелу на којој се налази прикључак са одговарајућом врстом скочног зглоба, са или без ограничења, уз коју добија и ципелу за здраву ногу израђену по мери.

2.2. Ортозе за лечење ишчашених кукова

Члан 43.

Осигурано лице узраста до навршених седам година живота има право на ортозу (апарат) за лечење ишчашених кукова, коју прописује изабрани лекар специјалиста педијатрије на основу мишљења лекара специјалисте ортопедије.

Изузетно од става 1. овог члана, ортозу "Атланта апарат" прописује изабрани лекар специјалиста педијатрије на основу мишљења три лекара специјалисте: једног лекара специјалисте физикалне медицине и два лекара специјалисте ортопедије.

Оверу обрасца врши матична филијала, уз оцену лекарске комисије о оправданости прописивања помагала.

3. Посебне врсте помагала и санитарне справе

3.1. Ортопедске ципеле са улошцима

Члан 44.

Ортопедске ципеле са улошцима добија осигурано лице које може да се креће, али због болести или деформитета стопала, за кретање не може да користи конфекцијску обућу.

Осигурано лице има право на индивидуално израђену ортопедску ципелу по мери или гипсаном отиску.

Члан 45.

Посебни додаци и уметци који се уграђују у ортопедску ципелу из члана 44. овог правилника, чине њен саставни део.

Члан 46.

Ортопедска ципела се израђује од коже или скаја, прилагођена је врсти деформитета, облику стопала када је оптерећено и скраћењу доњег екстремитета које се надокнађује.

Улошци за ортопедске ципеле израђују се од коже, осим у случају ангиопатије када се израђују од силикона.

Члан 47.

Ортопедске ципеле са улошцима прописује изабрани лекар на основу мишљења два лекара одговарајуће специјалности: једног лекара специјалисте физикалне медицине и једног лекара специјалисте ортопедије, осим за ортопедску ципелу за елефантијазу када образац прописује изабрани лекар на основу мишљења лекара субспецијалисте васкуларне хирургије.

Оверу обрасца врши матична филијала уз оцену лекарске комисије о оправданости прописивања помагала.

Лекарска комисија матичне филијале врши проверу функционалности издатих помагала.

Члан 48.

Према старосној доби осигураног лица, рокови трајања ортопедских ципела подељени су у две групе, и то:

I група – осигурано лице од једне до 18 година живота – 12 месеци

II група – осигурано лице преко 18 година живота – 18 месеци.

3.2. *Инвалидска колица*

Члан 49.

Осигурано лице старије од три године живота које не може да хода због оштећења локомоторног система, има право на инвалидска колица (са или без додатака).

Члан 50.

Инвалидска колица јесу:

1. инвалидска колица на ручни погон;
2. дечија инвалидска колица.

Врсте инвалидских колица прописују се зависно од степена онеспособљености и функционалног статуса осигураног лица (антропометријске мере, врста и тежина оштећења).

Осигурано лице има право на одржавање инвалидских колица под условима прописаним овим правилником.

Сервисирање се врши једном годишње, а први пут обавезно у гарантном року.

Члан 51.

Изузетно од члана 50. овог правилника, осигурано лице старије од 16 година живота, има право на електромоторна инвалидска колица уколико постоји потпуна одузетост доњих екстремитета, а због делимичне одузетости руку, осигурано лице не може активно да покреће колица на ручни погон, али покретом главе или прстију може безбедно да управља електромоторним инвалидским колицима.

Код првог прописивања електромоторних инвалидских колица неопходно је приложити електрофизиолошко тестирање (EMNG) за горње и доње екстремитете, психолошко тестирања степена менталне очуваности (ради утврђивања способности безбедног управљања електромоторним колицима) и писмену сагласност законских старатеља (за малолетна лица).

Члан 52.

Инвалидска колица осигураном лицу прописује изабрани лекар на основу мишљења три лекара одговарајуће специјалности: једног лекара специјалисте неуролога и два лекара специјалисте физикалне медицине или два лекара специјалисте физикалне медицине и једног лекара специјалисте ортопедије.

Оверу обрасца уз реверс за инвалидска колица, врши матична филијала уз оцену лекарске комисије о оправданости прописивања помагала.

Лекарска комисија матичне филијале врши проверу функционалности издатог помагала.

Члан 53.

Осигурано лице, уз електромоторна инвалидска колица, има право и на два акумулатора и пуњач акумулатора.

Пуњач акумулатора се добија само при првом прописивању помагала.

Члан 54.

Осигурано лице има право само на једна инвалидска колица.

Осигурано лице, уз инвалидска колица има право на текстилни јастук за седиште.

Осигурано лице са квадриплегијом и параплегијом има право на антидекубитус јастук за инвалидска колица.

Осигурано лице које самостално управља инвалидским колицима на ручни погон, има право и на пар кожних рукавица за вожњу.

Члан 55.

Осигурано лице које већи део времена проводи у кревету због здравственог стања, има право на тоалетна колица.

3.3.1. Помоћна помагала за олакшавање кретања

Члан 56.

Осигурано лице са оштећењем локомоторног система има право на помоћна помагала за олакшавање кретања.

Члан 57.

Помоћна помагала за олакшавање кретања јесу:

1. дрвене подпазушне штаке на подшавање (једна или пар);
2. метални штап за ходање, са три или четири тачке ослонца;
3. метални ортопедски штап са кривином.

Члан 58.

Изузетно од члана 57. овог правилника, осигурано лице које због оштећења локомоторног система и придружених обољења не може да се креће уз помоћ штапа или штака, има право на одговарајући сталак за ходање (ходалицу).

Члан 59.

Слепо осигурано лице које је делимично парализовано има право на метални ортопедски штап са кривином.

Члан 60.

Помоћна помагала за олакшавање кретања прописује изабрани лекар на основу мишљења лекара одговарајуће специјалности: лекара специјалисте ортопедије или лекара специјалисте физикалне медицине или лекара специјалисте неурологије, а оверу обрасца уз реверс врши матична филијала.

Сталак за ходање прописује изабрани лекар на основу мишљење три лекара одговарајуће специјалности: два лекара специјалисте физикалне медицине и једног лекара специјалисте неурологије или два лекара специјалисте физикалне медицине и једног лекара специјалисте ортопедије.

Оверу обрасца уз реверс врши матична филијала, уз оцену лекарске комисије о оправданости прописивања помагала.

Проверу функционалности издатог помагала из става 2. овог члана врши лекарска комисија матичне филијале.

Члан 61.

Према старосној доби осигураног лица, рокови трајања дрвених подпазушних штака на подешавање подељени су у две групе, и то:

- I група – осигурана лица до 18 година живота – 12 месеци
- II група – осигурана лица преко 18 година живота – 36 месеци.

Изузетно, за дрвене потпазушне штаке на подешавање, код привремених стања, утврђен је јединствен рок трајања од два до четири месеца.

Члан 62.

Осигурано лице, уз поједина помоћна помагала за олакшавање кретања, има право и на одговарајуће еластичне гуме чији је рок трајања најмање два месеца.

Оверу обрасца врши матична филијала.

3.3.2. *Остала помоћна помагала*

Члан 63.

Остала помоћна помагала јесу:

1. болнички кревет са трапезом;
2. собна дизалица;
3. антидекубитус душеци;
4. појасеви.

Члан 64.

Осигурано лице, које мора због болести или повреде дужи временски период да лежи у кревету, има право на болнички кревет са трапезом, односно собну дизалицу, односно одговарајући антидекубитус душек према индикацијама у Листи помагала, уз постојање одговарајућих стамбено-комуналних услова неопходних за коришћење овог помагала.

Члан 65.

Болнички кревет са трапезом, собну дизалицу и антидекубитус душек прописује изабрани лекар на основу мишљење три лекара одговарајуће специјалности: једног лекара специјалисте неурологије и два лекара специјалисте физикалне медицине.

Оверу обрасца уз реверс, врши матична филијала уз оцену лекарске комисије о оправданости прописивања помагала у односу на медицинске индикације и утврђивање стамбено-комуналних услова (услови становања) осигураног лица.

Проверу функционалности издатог помагала врши лекарска комисија матичне филијале.

Члан 66.

Право на одређену врсту појаса, има осигурано лице са хернијом, коме због општег здравственог стања не може да се изврши хируршка интервенција.

Члан 67.

Појас прописује изабрани лекар на основу мишљења два лекара одговарајуће специјалности: мишљења једног лекара специјалисте интернисте да осигураном лицу због здравственог стања није могуће извршити операцију и мишљења једног лекара специјалисте хирургије да је појас неопходан.

Оверу обрасца врши матична филијала.

Члан 68.

Према старосној доби осигураног лица, рокови трајања појасева подељени су у две групе, и то:

- I група – осигурана лица до 18 година живота– 8 месеци
- II група – осигурана лица преко 18 година живота – 12 месеци.

3.4. Санитарне справе

Члан 69.

Санитарне справе јесу:

1. ендотрахеалне каниле;
2. електрични инхалатор са маском;
3. концентратор кисеоника;
4. диск подлоге за стоме и кесе уз диск подлоге;
5. урин катетери и уринарни кондом;
6. пелене;
7. помагала за лечење и контролу шећерне болести.

Члан 70.

Осигурано лице са трајном трахеостомом има право на два комада одговарајуће врсте ендотрахеалне каниле.

Ендотрахеалну канилу прописује изабрани лекар на основу мишљења лекара специјалисте оториноларингологије (у даљем тексту: ОРЛ).

Оверу обрасца врши матична филијала.

Члан 71.

Осигурано лице узраста до 18 година живота које болује од трајне астме, као и осигурано лице старије од 65 година живота које болује од тешког облика хроничне опструктивне болести плућа (ХОБП), има право на електрични инхалатор са маском ради примене инхалационе терапије.

Електрични инхалатор са маском прописије изабрани лекар на основу мишљења лекара субспецијалисте пулмологије или лекара специјалисте пнеумофтизиологије.

Оверу обрасца уз реверс врши матична филијала, уз оцену лекарске комисије о оправданости прописивања помагала у односу на медицинске индикације и утврђивање одговарајућих стамбених услова за инсталирање и правилну примену апарата.

Проверу функционалности издатог помагала врши лекарска комисија матичне филијале.

Према старосној доби осигураног лица, рокови трајања електричног инхалатора са маском подељени су у две групе и утврђују се у најмањој дужини трајања, и то:

I група – осигурана лица до 18 година живота – 5 година

II група – осигурана лица преко 65 година живота – 8 година.

Члан 72.

Осигурано лице које има хроничну респираторну инсуфицијенцију, а болест је стабилна најмање три недеље и потребно је дуготрајно лечење кисеоником у кућним условима, има право на концентратор кисеоника са протоком кисеоника два до три литра у минути (у даљем тексту: концентратор кисеоника).

Члан 73.

Концентратор кисеоника прописује изабрани лекар на основу мишљења: три лекара субспецијалисте пулмологије или три лекара специјалисте пнеумофтизиологије из здравствене установе која обавља делатност пнеумофтизиолошке заштите.

Оверу обрасца уз реверс врши матична филијала уз оцену лекарске комисије о оправданости прописивања концентратора кисеоника у односу на медицинске индикације и утврђивање одговарајућих стамбених услова за инсталирање и правилну примену апарата.

Концентратор кисеоника се, према овереном обрасцу, испоручује здравственој установи која обавља делатност пнеумофтизиолошке заштите на основу чијег је мишљења образац сачињен и оверен.

Концентратор кисеоника се осигураном лицу издаје у здравственој установи из става 3. овог члана, која одређује лекаре специјалисте да врше контролу правилног коришћења издатог помагала.

Здравствена установа из става 3. овог члана води посебну евиденцију о издатим концентраторима кисеоника.

У Републичком заводу образује се централни регистар издатих концентратора кисеоника на основу података здравствене установе из става 5. овог члана.

Члан 74.

Осигурано лице које има изведену привремену или сталну илеостому, колостому или уростому, после тешких операција гастроинтестиналног и урогениталног система има право, по свакој изведеној стоми, на одговарајуће диск подлоге за стому и кесе уз диск подлогу.

Осигурано лице има право и на материјал за негу односно одржавање стоме, у случају иритације коже око стоме, односно постојања ожиљака који онемогућавају несметану апликацију диск подлоге.

Члан 75.

Одговарајуће диск подлоге за стому и кесе уз диск подлогу прописује изабрани лекар, на месечном нивоу на основу мишљења лекара специјалисте хирургије или лекара специјалисте урологије.

Оцену оправданости прописивања помагала, даје лекарска комисија матичне филијале и то:

1. код привремене стоме на шест месеци или краће;
2. код трајне стоме на годину дана или краће.

Оверу обрасца врши матична филијала месечно уз дату оцену лекарске комисије.

Члан 76.

Осигурано лице са изведеном привременом или сталном стомом код кога постоји јако ослабљена мускулатура трбушног зида, има право и на трбушни еластични појас са отвором за стому.

Члан 77.

Осигурано лице код кога је немогуће пражњење бешике путем контролисане (вољне) дренаже, има право на стални "Фоли урин катетер" (са урин кесама са испустом) или уринарни кондом (са урин кесама са испустом).

Изузетно од става 1. овог члана, осигурано лице са повредом кичме или са ортотопичном бешиком код кога је немогућа контрола пражњења бешике, а обучено је за самокатетеризацију, има право на ПВЦ урин катетер за једнократну употребу, осим у случају појаве уринарне инфекције, када има право на лумбрификовани урин катетер за једнократну употребу.

Члан 78.

Урин катетер или уринарни кондом, са урин кесама са испустом, прописује изабрани лекар, на месечном нивоу на основу мишљења лекара специјалисте урологије.

Оцену оправданости прописивања помагала из става 1. овог члана, даје лекарска комисија матичне филијале на период од годину дана или краће.

Оверу обрасца врши матична филијала месечно, са позивом на оцену лекарске комисије из става 2. овог члана.

Члан 79.

Осигурано лице код кога постоји невољно пражњење црева односно бешике, уместо помагала из члана 77. овог правилника, има право на пелене.

Пелене из става 1. овог члана, прописује изабрани лекар на месечном нивоу, на основу мишљења лекара одговарајуће специјалности, а оцену оправданости прописивања даје лекарска комисија матичне филијале на период од годину дана или краће.

Оверу обрасца врши матична филијала месечно, са позивом на оцену лекарске комисије из става 2. овог члана.

Члан 80.

Осигурано лице оболело од шећерне болести (D. Mellitus), које се лечи инсулином у облику бочица, има право на комплет пластичних шприцева и игала за давање инсулина, које прописује изабрани лекар на месечном нивоу, на основу мишљења лекара субспецијалисте ендокринологије.

Оцену оправданости прописивања помагала из става 1. овог члана, даје лекарска комисија матичне филијале на период од годину дана или краће.

Оверу обрасца врши матична филијала месечно, са позивом на оцену лекарске комисије из става 2. овог члана.

Осигурано лице до 18 година живота, оболело од шећерне болести (D. Mellitus) које се лечи инсулином у облику карпула, има право на пен шприц. Пен шприц прописује изабрани лекар на основу мишљења лекара субспецијалисте ендокринологије.

Оверу обрасца за прописивање помагала из става 4. овог члана, врши матична филијала уз оцену лекарске комисије о оправданости прописивања пен шприца.

Осигурано лице које поседује пен шприц за давање инсулина у карпулама, има право на игле за пен шприц. Игле за пен шприц прописује изабрани лекар на месечном нивоу у количини 30 комада за 30 дана.

Оцену оправданости прописивања игала из става 6. овог члана, даје лекарска комисија матичне филијале на период од годину дана или краће.

Оверу обрасца за прописивање игала из става 6. овог члана, врши матична филијала месечно, са позивом на оцену лекарске комисије из става 7. овог члана.

Члан 81.

Осигурано лице до 26 година живота оболело од шећерне болести (D. Mellitus) које се лечи интензивираним конвенционалном терапијом инсулином (више од две дозе инсулина), има право на апарат за самоконтролу нивоа шећера у крви, који прописује изабрани лекар на основу мишљења лекара субспецијалисте ендокринолога.

Оцену оправданости прописивања помагала из става 1. овог члана, врши лекарска комисија матичне филијале о оправданости прописивања помагала.

Оверу обрасца уз реверс, врши матична филијала.

Осигурано лице из става 1. овог члана има право и на тест траке за апарат, ланцете за вађење крви и урин тест траке за окуларно читавање шећера и ацетона из урина (без апарата), уколико је оспособљено за спровођење самоконтроле и лечења шећерне болести. Изабрани лекар прописује помагала на основу мишљења лекара субспецијалисте ендокринолога.

Оцену оправданости прописивања даје лекарска комисија матичне филијале на период од годину дана или краће.

Оверу обрасца врши матична филијала месечно, са позивом на оцену лекарске комисије из става 5. овог члана.

Осигурано лице преко 26 година живота оболело од шећерне болести (D. Mellitus) које се дијализира, има право на тест траке за окуларно читавање нивоа шећера у крви (без апарата) са одговарајућим бројем ланцета. изабрани лекар прописује помагало на основу мишљења лекара субспецијалисте ендокринолога.

Оцену оправданости прописивања даје лекарска комисија матичне филијале на период од годину дана или краће.

Оверу обрасца врши матична филијала месечно, са позивом на оцену лекарске комисије из става 8. овог члана.

Члан 82.

Изузетно, осигураном лицу код кога је у периоду од шест месеци интензивирани конвенционалне терапије (четири и више доза инсулина), утврђена незадовољавајућа гликорегулација, на основу мишљења лекара специјалисте интерне медицине или лекара специјалисте педијатрије са субспецијализацијом из ендокринологије надлежне здравствене установе која обавља здравствену делатност на терцијарном нивоу, одобрава се спољна инсулинска портабилна пумпа.

Осигурано лице има право и на потрошни материјал за спољну инсулинску портабилну пумпу у количини утврђеној на месечном нивоу, са издавањем на шестомесечном нивоу.

Оверу обрасца уз реверс врши матична филијала, уз оцену лекарске комисије о оправданости прописивања спољне инсулинске портабилне пумпе у односу на медицинске индикације и уз неопходну медицинску документацију.

Спољна инсулинска портабилна пумпа се, према овереном обрасцу, испоручује здравственој установи из става 1. овог члана.

Спољна инсулинска портабилна пумпа се осигураном лицу издаје у здравственој установи из става 1. овог члана, која одређује лекаре специјалисте да врше контролу правилности коришћења издатог помагала.

Здравствена установа из става 1. овог члана води посебну евиденцију о издатим спољним инсулинским портабилним пумпама.

У Републичком заводу образује се централни регистар издатих спољних инсулинских портабилних пумпи на основу података које воде здравствене установе из става 5. овог члана.

4. Очна помагала

Члан 83.

Очна помагала јесу:

1. наочаре рам и стакла за корекцију;
2. телескопске наочаре (наочаре са специјалним системом сочива);
3. лупа (стакло за повећање);
4. контактна сочива;
5. очне протезе;
6. тифлотехничка помагала.

Члан 84.

Осигурано лице има право на наочаре са стаклима (минералним), за корекцију оштрине вида на даљину и близину и то:

1. осигурано лице од седам до 18 година живота, без обзира на диоптрију;
2. осигурано лице старије од 18 година живота, ако на оба ока има диоптрију већу од $\pm 2,0$ Д.

Осигурано лице има право на наочаре са пластичним стаклима за корекцију оштрине вида на даљину и близину и то:

1. осигурано лице до навршених седам година живота, без обзира на диоптрију на једном или оба ока;
2. осигурано лице старије од седам година живота, има право на наочаре са пластичним стаклима ако на једном или оба ока има диоптрију већу од $\pm 5,0$ Д.

Осигурано лице има право на наочаре са лентикуларним стаклима са диоптријом већом од $\pm 8,0$ Д, на основу мишљења лекара специјалисте офталмологије из здравствене установе која обавља здравствену делатност на терцијарном нивоу.

Осигурано лице има право на призма – фолију за наочаре, после операције разрокости, уколико се и даље јавља дупли вид.

Члан 85.

Наочаре за корекцију вида из члана 84. ст. 1. и 2. овог правилника, прописује изабрани лекар на основу мишљења лекара специјалисте офталмологије.

Наочаре из члана 84. става 3. овог правилника, прописује изабрани лекар.

Призму - фолију за наочаре из члана 84. става 4. овог правилника, прописује изабрани лекар на основу отпусне листе о извршеној хируршкој интервенцији и мишљења лекара специјалисте офталмологије.

Оверу образаца из ст. 1. до 3. овог члана, врши матична филијала.

Члан 86.

Рокови трајања наочара, према старосној доби осигураних лица, подељени су у две групе и то:

I група – осигурана лица до 18 година живота – 24 месеца

II група – осигурана лица преко 18 година живота – 60 месеци.

Члан 87.

Нова минерална или пластична стакла у диоптријама, одобравају се осигураном лицу, пре истека одређеног рока трајања, ако се разлика, у сферној или у цилиндричној корекцији, измени за 1,0 Д.

Члан 88.

Слабовидо осигурано лице, има право на телескопске наочаре (наочаре са специјалним системом сочива) или лупу (стакло за повећање).

Изабрани лекар прописује помагало из става 1. овог члана, на основу мишљења лекара специјалисте офталмологије из здравствене установе која обавља здравствену делатност на терцијарном нивоу да ће осигурано лице ношењем телескопских наочара или коришћењем лупе постићи задовољавајућу оштрину вида која ће му омогућити школовање или обављање послова занимања по основу кога је здравствено осигуран.

Оверу обрасца из става 2. овог члана, врши матична филијала уз оцену лекарске комисије о оправданости прописивања телескопских наочара или лупе.

Члан 89.

Осигурано лице има право на мека или терапеутска контактна сочива.

Осигурано лице старије од 16 година живота има право на тврда или гаспермеабилна контактна сочива, уколико није остварило право на мека контактна сочива.

Члан 90.

Контактна сочива прописује изабрани лекар на основу мишљења лекара специјалисте офталмологије, а оверу обрасца врши матична филијала уз оцену лекарске комисије о оправданости прописивања.

Члан 91.

За мека контактна сочива, зависно од старосне доби осигураног лица, утврђен рок трајања и то:

- за осигурана лица до три године живота - шест месеци
- за осигурана лица од три до 16 година живота – 12 месеци
- за осигурана лица старија од 16 година живота – 18 месеци.

Члан 92.

Осигурано лице коме недостаје део или цела очна јабучица, има право на очну протезу.

Очне протезе израђује се од акрилата или стакла у стандардном облику и величини и може бити пуна или љуспасти.

Ако стандардни облик и величина очне протезе, не одговара облику и величини коњуктивалне врећице, израђује се очна протеза по мери.

Члан 93.

Изузетно, осигурано лице, у фази припреме очне дупље за стављање сталне очне протезе, после хируршке интервенције (енуклеација очне јабучице), има право на привремену прву протезу за формирање очне дупље.

Члан 94.

Очне протезе прописује изабрани лекар на основу мишљења лекара специјалисте офталмологије из здравствене установе која обавља здравствену делатност на терцијарном нивоу, а оверу обрасца врши матична филијала уз оцену лекарске комисије о оправданости прописивања помагала.

Члан 95.

Осигурано лице старије од 18 година живота има право на сервисирање очне протезе - полирањем, једном годишње.

Члан 96.

За очне протезе, у зависности од старосне доби осигураног лица, утврђен је рок трајања и то:

- I група – осигурана лица до 18 година живота – 12 месеци
- II група – осигурана лица преко 18 година живота – 48 месеци.

Члан 97.

Слепо осигурано лице, има право на тифлотехничка помагала.

Осигурано слепо лице обучено за коришћење Брајевог писма, има право на Брајеву писаћу машину.

Осигурано слепо лице има право на репродуктор уколико је члан библиотеке или је на школовању.

Осигурано слепо лице има право на Брајев сат за слепе - ручни, осим када има недостатак или одузетост једне руке, због чега има право на цепни Брајев сат.

Осигурано слепо лице има право на наочаре са тамним стаклима од пластичне масе.

Осигурано слепо лице има право на бели штап за слепе.

Осигурано лице које је истовремено и слепо и глуво има право на ултразвучни штап.

Осигурано лице има право на помагала из ст. 2. и 3. овог члана, ако право на помагала није остварило по прописима о пензијском и инвалидском осигурању.

Члан 98.

Брајеву писаћу машину и репродуктор прописује изабрани лекар на основу мишљења лекара специјалисте офталмологије, а оверу обрасца уз реверс врши матична филијала уз оцену лекарске комисије о оправданости прописивања помагала.

Брајев сат за слепе прописује изабрани лекар на основу мишљења лекара специјалисте офталмологије, а оверу обрасца врши матична филијала уз оцену лекарске комисије о оправданости прописивања помагала.

Наочаре са тамним стаклима од пластичне масе и бели штап за слепе прописује изабрани лекар на основу мишљења лекара специјалисте офталмологије, а оверу обрасца врши матична филијала.

Ултразвучни штап за слепе прописује изабрани лекар на основу мишљења лекара специјалисте офталмологије и лекара специјалисте ОРЛ, а оверу обрасца уз реверс врши матична филијала уз оцену лекарске комисије о оправданости прописивања помагала.

5. Слушна помагала

Члан 99.

Осигурано лице које има обострани трајни губитак слуха преко 40 децибела (у даљем тексту: DB), односно 60 DB у најмање две фреквенције говорног подручја (1000-4000 херца (у даљем тексту: Hz), има право на одговарајући слушни апарат (амплификатор), ако се њиме постиже задовољавајући ниво говорне комуникације и слушне рехабилитације.

Члан 100.

Осигурано лице има право на слушни апарат одговарајућих електроакустичних својстава, према врсти и степену оштећења слуха, које својим мишљењем утврди лекар

специјалиста ОРЛ - субспецијалиста аудиолог одговарајуће здравствене установе, на основу извршених вокалних и тоналних аудиолошких испитивања.

Осигурано лице узраста до 18 година живота са обостраним трајним оштећењем слуха, преко 40 DB у најмање две говорне фреквенције (1000-4000 Hz), има право на два слушна апарата ако се на тај начин омогућава успешна рехабилитација слуха и развој говора, а остала осигурана лица имају право један слушни апарат.

Члан 101.

Осигурано лице код кога анатомски услови онемогућавају коришћење стандардног уметка за ушни канал, има право на израду индивидуалног уметка за ушни канал - индивидуалне оливе, за коју оверу обрасца врши матична филијала уз оцену лекарске комисије о оправданости прописивања.

Члан 102.

Слушне апарате прописује изабрани лекар на основу мишљења лекара специјалисте ОРЛ - субспецијалисте аудиолога, а оверу обрасца уз реверс, врши матична филијала уз оцену лекарске комисије о оправданости прописивања слушног апарата.

Проверу функционалности испорученог помагала врши лекарска комисија.

Члан 103.

Рокови трајања слушних апарата према старосној доби и степену оштећења слуха осигураних лица, подељени су у две групе, и то:

I група – осигурана лица од 1 до 18 година живота – 24 месеца

II група – осигурана лица преко 18 година живота – 60 месеци.

Члан 104.

Осигурано лице са уграђеним кохлеарним имплантом, након шест недеља од извршене операције, а по истеку две недеље од укључења заушног процесора, има право на специјалне батерије за заушни процесор, у броју утврђеном овим правилником на месечном нивоу.

6. Помагала за омогућавање гласа и говора

Члан 105.

Осигурано лице код кога постоји трајни губитак способности гласа и моћи говора због ларингектомије, под условом да учењем езофагеалног говора не постоји могућност да се оспособи за споразумевање и да је тестирањем утврђено да се коришћењем апарата за омогућавање говора - електроларингса, може оспособити за споразумевање са околином, има право на апарат - електроларингс са две батерије и пуњачем за батерије.

Члан 106.

Електроларинге прописује изабрани лекар уз отпусну листу и мишљење лекара специјалисте ОРЛ - субспецијалисте фонијатра из здравствене установе која обавља здравствену делатност на терцијарном нивоу, а оверу обрасца уз реверс врши матична филијала уз оцену лекарске комисије о оправданости прописивања.

Лекарска комисија врши проверу функционалности издатог помагала.

7. Стоматолошке надокнаде

Члан 107.

Стоматолошке надокнаде су:

1. мобилне (покретне) зубне надокнаде за лица старија од 65 година живота;
2. покретни ортодонтски апарати за осигурана лица до 18 година живота;
3. надокнаде код урођених или стечених аномалија орофацијалног система.

Члан 108.

Стоматолошке надокнаде прописује доктор стоматологије (у даљем тексту: изабрани лекар) на основу мишљења лекара специјалисте ортопедије вилица или лекара специјалисте стоматолошке протетике одговарајуће здравствене установе.

Оверу обрасца врши матична филијала, уз оцену лекарске комисије о оправданости прописивања.

Лекар специјалиста из става 1. овог члана, на основу чијег мишљења је прописана стоматолошка надокнада, врши и проверу функционалности стоматолошке надокнаде.

Члан 109.

Према старосној доби осигураног лица, рокови утврђени у најмањој дужини трајања за тоталне или парцијалне протезе код урођених аномалија орофацијалног система, подељени су у две групе:

- I група - осигурана лица до 18 година живота – 12 месеци
- II група - осигурана лица преко 18 година живота – 48 месеци.

Према старосној доби осигураног лица, рокови утврђени у најмањој дужини трајања за фацијалне епитезе подељени су у две групе:

- I група - осигурана лица до 18 година живота – 12 месеци
- II група - осигурана лица преко 18 година живота – од 36 до 48 месеци.

По истеку најкраћих рокова трајања прописаних овим правилником, осигурано лице има право на нову стоматолошку надокнаду, само у случају да је лекар стоматолог са

одговарајућом специјализацијом утврдио да је дотадашња стоматолошка надокнада постала неупотребљива.

Гарантни рок за стоматолошке надокнаде износи половину утврђеног најкраћег рока трајања. Терет гаранције квалитета материјала и израде стоматолошке надокнаде у гарантном року, сноси здравствена установа која је израдила стоматолошку надокнаду.

У периоду од истека гарантног рока за израду до истека рока трајања стоматолошке надокнаде, трошкове поправке (лепљења) сноси Републички завод.

Члан 110.

Стандардни материјал за израду стоматолошких надокнада је акрилат, осим за одређене врсте надокнада код урођених или стечених аномалија орофацијалног система, где се уместо акрилата користи силикон.

XII. САДРЖАЈ И ОБЛИК ОБРАЗАЦА ЗА ПРОПИСИВАЊЕ ПОМАГАЛА

Члан 111.

Право на добијање помагала остварује се утврђивањем права на помагала на основу: Обрасца за прописивање помагала – број 1; Обрасца за прописивање помагала – број 2; Обрасца за одржавање помагала – број 3.

Члан 112.

Образац за прописивање помагала - број 1 користи се за прописивање: одређених помагала из групе 1. Протетичка средства (протезе); из групе 2. Ортогичка средства (ортозе); из групе 3. Посебне врсте помагала и санитарне справе; из групе 4. Очна помагала; из групе 5. Слушна помагала; из групе 7. Стоматолошких надокнада, као и за помагала из групе 6. Помагала за омогућавање гласа и говора.

Образац из става 1. овог члана је лист формата А4 (димензије 210 мм x 297 мм) са серијским бројем и посебном заштитом плаве боје, штампан црном бојом на хартији беле боје.

Списак помагала по шифрама и називима утврђеним према Листи помагала и Шифарнику помагала, који се прописују на обрасцу из става 1. овог члана, одштампан је уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 113.

Образац за прописивање помагала - број 2 користи се за прописивање: одређених помагала из групе 1. Протетичка средства (протезе); из групе 2. Ортогичка средства (ортозе); из групе 3. Посебне врсте помагала и санитарне справе; из групе 4. Очна помагала и из групе 5. Слушна помагала.

Образац из става 1. овог члана је лист формата А4 (димензије 210 мм x 297 мм) са серијским бројем и посебном заштитом црвене боје, штампан црном бојом на хартији беле боје.

Списак помагала по шифрама и називима утврђеним према Листи помагала и Шифарнику помагала који се прописују на обрасцу из става 1. овог члана, одштампан је уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 114.

У зависности од права осигураног лица, за прописивање одређених помагала из групе 3. Посебне врсте помагала и санитарне справе, користи се и Образац за прописивање помагала - број 1. и Образац за прописивање помагала - број 2. и то:

- Образац за прописивање помагала - број 1. попуњава изабрани лекар у дупликату. Оверу обрасца врши матична филијала на првом примерку, а други примерак без овере и са уписаном оценом лекарске комисије, задржава осигурано лице и враћа га изабраном лекару ради даљег прописивања помагала на месечном нивоу, сагласно датој оцени лекарске комисије;

- Образац за прописивање помагала - број 2. попуњава изабрани лекар, када се врши прописивање помагала и овера на месечном нивоу, сагласно датој оцени лекарске комисије.

Члан 115.

Образац реверса, прописан овим правилником, одштампан је уз овај правилник и чини његов саставни део.

Реверс се попуњава у три примерка. Један примерак обрасца реверса задржава матична филијала при овери обрасца за прописивање помагала, а два примерка обрасца реверса враћају се осигураном лицу, које их предаје испоручиоцу помагала. Испоручилац помагала оба примерка обрасца реверса оверава, један примерак обрасца реверса враћа осигураном лицу, а други примерак обрасца реверса доставља филијали уз рачун за испоручено помагало.

Образац из става 1. овог члана је лист формата А4 (димензије 210 мм x 297 мм) са серијским бројем и посебном заштитом зелене боје, штампан црном бојом на хартији беле боје.

Члан 116.

Образац за одржавање помагала - број 3. користи се за одржавање помагала за које је овим правилником прописано право на одржавање. Образац број 3. попуњава изабрани лекар.

Образац из става 1. овог члана је лист формата А4 (димензије 210 мм x 297 мм) са серијским бројем и посебном заштитом наранџасте боје, штампан црном бојом на хартији беле боје.

Списак помагала по шифрама и називима утврђеним према Листи помагала и Шифарнику помагала за помагала која се одржавају, одштампан је уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 117.

Обрасце из чл. 112.,113.,115. и 116. штампа понуђач кога изабере и овласти Републички завод, у складу са прописима којима се уређује област јавних набавки.

XIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ**Члан 120.**

Осигурано лице које на дан ступања на снагу овог правилника користи права на помагала стечена по прописима који су важили до дана ступања на снагу овог правилника, наставља да користи стечена права до истека утврђеног рока трајања помагала.

Члан 121.

Даном почетка примене овог правилника престаје да важи Правилник о помагалима која се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања ("Службени гласник РС" бр. 96/05 и 102/05).

Члан 122.

Овај правилник ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

**УПРАВНИ ОДБОР
РЕПУБЛИЧКОГ ЗАВОДА ЗА ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ – БЕОГРАД**

**01/2 број: /05
У Београду, 27. децембар 2005. год.**

**ПРЕДСЕДНИК
УПРАВНОГ ОДБОРА**

Др Рајко Косановић